KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/1349,

6. mai 2021,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 regulatiivsete tehniliste standarditega, milles määratakse kindlaks pädevate asutuste kriitilise tähtsusega võrdlusaluste kohustusliku haldamisega seotud vastavushinnangu kriteeriumid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014, ([1]) eriti selle artikli 21 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2016/1011 artikli 21 lõike 2 punktis b viidatud pädevate asutuste hinnang käsitleb seda, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusalus uuele haldurile üle anda või kuidas selle väljaandmine lõpetada. Seetõttu on asjakohane määrata kindlaks kaks kriteeriumikogumit, mida pädevad asutused saaksid kasutada olenevalt sellest, millist olukorda nad hindavad.

(2) Kui kriitilise tähtsusega võrdlusalus antakse üle uuele haldurile, peaks uus haldur suutma tagada kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise järjepidevuse sellisel viisil, et järelevalvealused isikud saaksid seda ilma häireteta ja kooskõlas määrusega (EL) 2016/1011 edasi kasutada. Seetõttu on vaja määrata kindlaks kriteeriumid, mida pädev asutus peaks arvesse võtma, kui ta hindab, kas uus haldur suudab sellist järjepidevust tagada.

(3) Kui kriitilise tähtsusega võrdlusalus uuele haldurile üle antakse, tuleb üleandmise käigus tagada selle võrdlusaluse järelevalve. Kui uus haldur asub muus liikmesriigis kui pädev asutus, kes kriitilise tähtsusega võrdlusaluse uuele haldurile üleandmist hindab, on suurem oht, et võrdlusaluse järelevalve võib katkeda. Asjaomased pädevad asutused peaksid tegema koostööd kindlustamaks, et hindav pädev asutus saab kogu teabe, mida on vaja, et hinnata, kas üleandmise käigus tagatakse võrdlusaluse järelevalve järjepidevus, sealhulgas analüüsi, milles keskendutakse uue halduri asukohale ja tema tegevusloa staatusele.

(4) Kui pädev asutus hindab, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusalus uuele haldurile üle antakse, peaks ta analüüsima kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise praeguselt haldurilt uuele haldurile üleandmise viisi operatiivseid aspekte. Asjaomane pädev asutus peaks võtma arvesse eeskätt võrdlusaluse katkematut avaldamist, sisendandmete kättesaadavust, võrdlusaluse arvutamiseks kasutatavat metoodikat ning vajalikku suhtlust sisendandmete esitajate, kasutajate ja muude sidusrühmadega.

(5) Pädev asutus, kes hindab, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmine lõpetatakse, peaks olema veendunud, et võrdlusaluse väljaandmine on võimalik lõpetada korrapäraselt, võttes muu hulgas arvesse kooskõlas määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõikega 1 halduri kehtestatud võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise korda. Seetõttu on vaja täpsustada kriteeriumid, mida pädev asutus peaks selle kindlakstegemisel arvestama.

([1]) ELT L 171, 29.6.2016, lk 1.

(6) Pädev asutus, kes hindab, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmine lõpetatakse, peaks võtma arvesse ka võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise kirjalikke kavasid, millele on viidatud määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõikes 2. Kriitilise tähtsusega võrdlusaluse erinevate kasutajate kirjalikud kavad ei pruugi alati olla kooskõlas ning nende samal ajal kohaldamise korral võib olla ebaühtlusi. Seetõttu on oluline, et pädevad asutused kaaluksid, millises ulatuses on võrdlusaluse erinevate kasutajate kirjalikud kavad kooskõlas, muu hulgas selliste kirjalikes kavades käsitletud sündmuste osas, mis toovad kaasa võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise, ning kaaluksid ka seda, kuidas selliseid kavasid saab kasutada selle tagamiseks, et kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmine lõpetatakse korrapäraselt.

(7) Käesoleva määruse aluseks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu.

(8) ESMA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu teemalised avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seotud kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010 ([2]) artikli 37 kohaselt asutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogult.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2175 ([3]) artikli 5 (millega lisati määruse (EL) 2016/1011 artiklisse 21 lõige 5) kohaldamise alguskuupäevaga kooskõla tagamiseks peaks käesolevat määrust kohaldama alates 1. jaanuarist 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kriteeriumid uuele haldurile üleandmise hindamiseks

Kui pädev asutus hindab, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusalus uuele haldurile üle antakse, peab ta võtma arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

a) kas praeguse halduri määruse (EL) 2016/1011 artikli 21 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaselt esitatud hinnangus välja pakutud uus haldur

   i) asub samas liikmesriigis kui praegune haldur või muus liikmesriigis, mis juhul peab pädev asutus tegema vajaduse korral koostööd uue halduri liikmesriigi pädeva asutusega, et hinnata, kas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse uuele haldurile üleandmise käigus tagatakse võrdlusaluse järelevalve;

   ii) on järelevalvealune isik, ja kui jah, siis millise tegevuse puhul järelevalvet tehakse ning kas esineb tegelikke või võimalikke huvide konflikte seoses selle isiku olemasoleva tegevusega;

   iii) on võrdlusaluse kasutaja, ja kui jah, siis kas võimalikke huvide konflikte on piisavalt leevendatud;

   iv) on juba saanud tegevusloa võrdlusaluste haldurina kooskõlas määruse (EL) 2016/1011 artikliga 34;

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2175, millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), määrust (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), määrust (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ja määrust (EL) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet (ELT L 334, 27.12.2019, lk 1).

v) annab juba välja võrdlusaluseid, ja kui jah, siis kas need võrdlusalused on kriitilise tähtsusega, olulised, ebaolulised, kauba võrdlusalused või intressimäära võrdlusalused;

b) kas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse praegune haldur on teavitanud sisendandmete esitajaid, kasutajaid ja muid sidusrühmi või on korraldanud avalikke konsultatsioone võimaliku võrdlusaluse uuele haldurile üleandmise kohta;

c) viis, kuidas uus haldur kavatseb arvutada kriitilise tähtsusega võrdlusalust, ning kas haldur kavatseb muuta mõnda järgmist kriitilise tähtsusega võrdlusalusega seotud elementi ja kui ta seda kavatseb, siis kuidas tagab haldur nende elementide kooskõla määrusega (EL) 2016/1011:

i) metoodika, sh sisendandmete kvaliteet, ja selle läbivaatamine;

ii) ettenägematute olukordade põhimõtted seoses võrdlusaluse arvutamisega;

iii) sisendandmetes või võrdlusaluse uuesti koostamisel esinevate vigade parandamise kord;

iv) käitumisjuhend;

d) kas uuel halduril on ligipääs samadele sisendandmetele kui praegusel halduril, sealhulgas praeguse halduri valduses olevatele varasematele sisendandmetele;

e) kas uue halduri IT-taristut on kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise jaoks piisavalt katsetatud;

f) kui kriitilise tähtsusega võrdlusalus põhineb sisendandmete esitajate rühmalt saadud sisendandmetel, siis kuidas kavatseb uus haldur täita määruse (EL) 2016/1011 artikli 11 lõike 1 punktis d kehtestatud nõuet ning kas praegused sisendandmete esitajad jäävad pärast võrdlusaluse uuele haldurile üleandmist ka edaspidi sellise rühma osaks;

g) kuidas kavatseb uus haldur kriitilise tähtsusega võrdlusalust avaldada, sealhulgas standardse igapäevase avaldamise kord, avaldamise sagedus, veebisaidi aadress ja see, kas kriitilise tähtsusega võrdlusalus on saadaval tasu eest või tasuta;

h) kas on olemas üksikasjalik kava üleandmise päeva jaoks ning kas selles kavas on käsitletud kõiki võimalikke küsimusi, sh lepingulisi küsimusi, mis tulenevad kriitilise tähtsusega võrdlusaluse uuele haldurile üleandmisest;

i) üleandmisega seotud õiguslikud riskid, sealhulgas lepingu rakendamise nurjumise risk;

j) kriitilise tähtsusega võrdlusaluse uue halduri poolt väljaandmise raamatupidamise ja maksudega seotud mõju;

k) üleandmise mõju finantsturu taristule, sh kliiringukodadele.

Artikkel 2

Kriteeriumid kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise hindamiseks

1. Kui pädev asutus hindab, kuidas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmine lõpetatakse, peab ta võtma arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

a) määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõike 1 kohaselt kehtestatud korra tõhusus ja eeskätt see,

i) kas korras on täpselt määratud kindlaks meetmed, mida haldur peab võtma kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise korrapäraseks lõpetamiseks;

ii) kas need meetmed on piisavad, et tagada kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise korrapärane lõpetamine, arvestades konkreetse juhtumiga seotud asjaolusid ning selle lõike punktis b nimetatud kriteeriumi;

iii) millal see kord loodi ja millal seda viimati uuendati;

b) määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõikes 2 viidatud kirjalikud kavad ja eelkõige see,

i) kas nendes kirjalikes kavades on nimetatud sobivad alternatiivsed võrdlusalused, mida saab järgida kriitilise tähtsusega võrdlusaluse asemel, ja kui jah, siis kas nendes kirjalikes kavades on nimetatud samad või erinevad alternatiivsed võrdlusalused;

ii) kui kirjalikes kavades on nimetatud sama alternatiivne võrdlusalus, siis kas võrdlusalus on kasutusel erinevate varaklasside puhul;

iii) kas kirjalikes kavades käsitletud sündmused, mis toovad kaasa kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise, on samad mis seda kriitilise tähtsusega võrdlusalust kasutavate järelevalvealuste isikute kavades nimetatud sündmused, kui seda on otstarbekas hinnata;

c) kas selle lõike punkti b alapunktis i viidatud alternatiivsete võrdlusaluste halduritel on tegevusluba;

d) kui see on otstarbekas, siis kas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamisel oleks kahjulik mõju turu terviklusele, finantsstabiilsusele, tarbijatele, reaalmajandusele või kodumajapidamiste ja ettevõtjate rahastamisele ([4]);

e) kas kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamine tooks kaasa vääramatu jõu olukorra;

f) turu dünaamika või majanduslik olukord, mida kriitilise tähtsusega võrdlusaluse abil mõõta kavatsetakse, ning kas on olemas piisava kvaliteedi ja kvantiteediga sisendandmeid, mis aluseks oleva turu või majanduse olukorda täpselt kajastaksid;

g) kas haldur on teavitanud kriitilise tähtsusega võrdlusaluse sisendandmete esitajaid, kasutajaid ja muid sidusrühmi või on korraldanud avalikud konsultatsioonid kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise võimaliku lõpetamise kohta;

h) kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamisega seotud õiguslikud riskid;

i) kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise raamatupidamise ja maksudega seotud mõju;

j) kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmise lõpetamise mõju turu taristule, sh kliiringukodadele.

Kui selle lõike punkti b alapunktis i viidatud alternatiivsete võrdlusaluste halduril ei ole tegevusluba, peab pädev asutus punkti c kohaldamisel hindama tegevusloa tingimusi määruse (EL) 2016/1011 artikli 34 alusel ning hindama, kas on vaja kriitilise tähtsusega võrdlusaluse kohustusliku haldamise perioodi, et anda asjaomaste alternatiivsete võrdlusaluste haldurile võimalus tegevusloa hankimiseks.

2. Lisaks lõike 1 punktis a nimetatud kriteeriumidele võib pädev asutus hinnata, kas halduri määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõike 1 kohaselt kehtestatud kord on sobiv, arvestades selliste finantsinstrumentide, finantslepingute või investeerimisfondidega seotud järgmisi elemente, mille puhul järgitakse kriitilise tähtsusega võrdlusalust:

a) nende maht ja väärtus;

b) sellise finantsinstrumendi, finantslepingu ja mis tahes muu dokumendi tähtaeg, kestus, lõpptähtaeg või kehtivusaja lõpp, mis sõlmiti selleks, et mõõta investeerimisfondi tootlust indeksi või indeksite kombinatsiooni abil, et järgida sellise indeksi või indeksite kombinatsiooni tootlust, määrata kindlaks varade jaotus portfellis või arvutada tulemustasud;

c) kas ülemineku- või lõpetamisperioodi jooksul antakse kriitilise tähtsusega võrdlusalust jätkuvalt välja;

([4]) Komisjoni 29. septembri 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/64, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 ning täpsustatakse, kuidas tuleb artikli 20 lõike 1 punkti c alapunktis iii osutatud kriteeriume kohaldada selle hindamisel, kas teatavatel sündmustel oleks märkimisväärne ja kahjulik mõju turu terviklusele, finantsstabiilsusele, tarbijatele, reaalmajandusele või kodumajapidamiste ja ettevõtjate rahastamisele ühes või mitmes liikmesriigis (ELT L 12, 17.1.2018, lk 5).

d) kas määruse (EL) 2016/1011 artikli 28 lõikes 1 viidatud korras on nähtud ette sellised kriitilise tähtsusega võrdlusaluse muudatused, mida oleks vaja tagamaks, et kriitilise tähtsusega võrdlusalus püsib usaldusväärsena ja niisugust aluseks oleva turu või majanduse olukorda kajastavana, mida võrdlusalusega selle artikli lõike 2 punktis c viidatud perioodi jooksul mõõta kavatsetakse;

e) tõenäosus, et finantsinstrumendi, finantslepingu või muu dokumendi puhul, mis sõlmiti selleks, et mõõta investeerimisfondi tootlust indeksi või indeksite kombinatsiooni abil, et järgida sellise indeksi või indeksite kombinatsiooni tootlust, määrata kindlaks varade jaotus portfellis või arvutada tulemustasud, rakendamine nurjub või rikutakse selle tingimusi, kui kriitilise tähtsusega võrdlusaluse väljaandmine lõpetatakse.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 6. mai 2021

Komisjoni nimel
President
Ursula VON DER LEYEN